

Силабус курсу Природнича географія Поділля

Освітній ступінь – магістр
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.07 Середня освіта (Географія)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Географія)»

Кількість кредитів – 4
Рік підготовки, семестр – 1 рік, 1 семестр
Компонент освітньої програми: вибірковий

Дні занять: згідно з розкладом занять
Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. геог. н., доц. Дем'янчук Петро Михайлович

Контактна інформація

dempetrom@gmail.com 0352-43-61-54

Опис дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Природнича географія Поділля» є вивчення природно-територіальних комплексів Подільського регіону та їх компонентів, засвоєння теоретичних основ і набуття практичних навичок з питань комплексного фізико-географічного аналізу території, виявлення внутрішньорегіональних особливостей природних умов, аналізу екологічних питань стану довкілля, структури природоохоронного фонду та проблем охорони природи й раціонального використання природних ресурсів регіону.

Навчальний контент

	Темати	Результати навчання
	<i>Змістовий модуль 1. Фізична географія Поділля</i>	
1	<i>ТЕМА 1. Природнича географія: теоретичні основи, структура</i>	мати всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання з навчальної дисципліни, зокрема розуміти структуру, рівні пізнання та предмет вивчення;
2	<i>ТЕМА 2. Геологічна будова, рельєф і ресурси надр Поділля</i>	знати закономірності палеогеографічного розвитку Подільського регіону (фізико-географічні умови геологічного минулого);
3	<i>ТЕМА 3. Палеогеографія Поділля</i>	вміти встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між природними компонентами;
4	<i>ТЕМА 4. Клімат</i>	володіти знаннями про сучасний стан взаємодії людського суспільства і природи, його наслідки й екологічні проблеми сучасності, причини їх виникнення та перспективи вирішення;
5	<i>ТЕМА 5. Поверхневі і підземні води</i>	орієнтуватися в проблемах охорони природи та раціонального використання природних ресурсів на теренах Подільського регіону;
6	<i>ТЕМА 6. Ґрунтовий покрив</i>	вміти передавати свої знання учням, зрозуміло викладати свої думки та програмний матеріал, логічно підводити їх до розуміння різних явищ і процесів, що відбуваються в природі, розвивати в учнів аналітичне мислення.
7	<i>ТЕМА 7. Особливості рослинного покриву і тваринного населення</i>	
8	<i>ТЕМА 8. Несприятливі природні процеси</i>	
9	<i>ТЕМА 9. Натуральні ландшафти. Фізико-географічне районування</i>	
10	<i>ТЕМА 10. Природоохоронна діяльність</i>	
	<i>Змістовий модуль 2. Історична географія Поділля</i>	
11	<i>ТЕМА 11. Історична географія Поділля</i>	володіти знаннями про зв'язки та взаємодію природних і соціально-економічних явищ;
12	<i>ТЕМА 12. Господарське освоєння теренів Поділля</i>	вміти осмислювати проблеми, які існують на перехресті історії й географії, роль географічних факторів в історичному процесі, історію та господарське освоєння теренів регіону;
13	<i>ТЕМА 13. Антропогенізація компонентів природи</i>	вміти аналізувати наслідки антропогенного впливу на природу на основних стадіях взаємодії людини і природи.
14	<i>ТЕМА 14. Антропогенні ландшафти</i>	

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 2	Здатність аналізувати, порівнювати, синтезувати, систематизувати, узагальнювати, встановлювати причинно-наслідкові, просторові (геопросторові, територіальні), логічні, функціональні зв'язки
ЗК 10	Здатність застосовувати знання і розуміння предметної області та основ професії в практичній діяльності
СК 8	здатність використовувати професійні знання з географії у процесі комплексного вивчення територій та застосовувати їх у життєвих ситуаціях
СК 10	здатність, базуючись на загальній теорії географії, використовувати системний аналіз в географічних дослідженнях на регіональному рівні, моделювати сучасний стан та перспективи розвитку геосистем
СК 14	здатність застосовувати картометричні методи аналізу для оцінки різних географічних ситуацій, володіти методами створення цифрових картографічних матеріалів
СК 16	здатність до практичної діяльності зі збору первинної інформації, її представлення та аналізу
РН-3-6	описує механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих її компонентів, класифікує зв'язки і залежності між компонентами, знає причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них
РН-У-4	вміє використовувати професійні знання з фізичної географії у процесі комплексного вивчення території та застосовувати їх у життєвих ситуаціях
РН-У-5	вміє давати характеристику географічного об'єкта чи явища, об'єктивно оцінювати події, що відбуваються в галузі природничої географії. знає та розуміє природні особливості та закономірності розвитку природних умов свого регіону.

Літературні джерела

1. Гальчак С. Поділля: природа, людина – еволюція, історичний розвиток (кліматичний фактор в історичному антропогенезі). Кам'янець-Подільський: ПП Мошак М. І., 2006. 368 с.
2. Географія Вінницької області: навч. посіб. / за ред. Денисика Г.І., Жовнір Л.Ф. Вінниця: Гіпаніс, 2004 308 с.
3. Григоріїв Н. Я. Поділля. Географічно-історичний нарис / вступна стаття О. Сухобокової. Кам'янець-Подільський, 2003. 92 с.
4. Денисик Г. І. Природнича географія Поділля. Вінниця: ЕкоБізнесЦентр, 1998. 183 с.
5. Маринич О. М., Шищенко П. Г. Фізична географія України. К.: Знання, 2003.
6. Поділля / Артюх Л., Балушок В. та ін.; гол. ред. Артюх Л. Ф. Вінниця: Доля, 1994. 504 с.
7. Свинко Й. М. Природа Тернопілля в геологічному минулому. Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. 112 с.
8. Свинко Й. М. Природа Хмельниччини в геологічному минулому. Тернопіль: Підручники і посібники, 2012. 96 с.
9. Свинко Й. М., Дем'янчук П. М., Волік О. В., Гулик С. В. Геологічна будова, палеогеографія та геологічні пам'ятки Тернопільської області. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2018. 228 с.
10. Сивий М. Я. Мінеральні ресурси Поділля: конструктивно-географічний аналіз і синтез. Монографія. Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. 656 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час модульних контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час виконання лабораторних завдань на заняттях.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-10) усне опитування, тести, завдання	60
Модуль 2 (теми 11-14) усне опитування, тести, завдання	20
ІНДЗ	20

Вид підсумкового контролю - залік

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для модульних контролів
- 4) Електронне навчання в системі MODLE